

Sygnatura wytycznych

**Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**

**Wytyczne dotyczące ustalania wysokości kwoty środków EFRROW do
przyznania pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki
Rolnej na lata 2023-2027**

(projekt)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

\$imię nazwisko

\$stanowisko

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, \$data podpisu r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie Wprowadź tekst ustawy z dnia Wprowadź tekst o Planie Strategicznym dla wspólnej polityki rolnej (Dz. U. poz. Wprowadź tekst).

Spis treści

I. Słownik pojęć.....	4
II. Wykaz skrótów	4
III. Informacje ogólne	5
IV. Struktura budżetu PS WPR.....	5
V. Poziom finansowania	5
VI. Kategorie regionów	7
VII. Kategorie regionów	8
VIII. Ustalanie wysokości kwoty środków do przyznania pomocy w złotych	9
IX. Ustalanie kwoty na nabór	10
X. Ustalanie przyporządkowania wydatków do poszczególnych regionów w ramach interwencji.....	10
Załącznik 1	14

I. Słownik pojęć

beneficjent - podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie umowy o przyznaniu pomocy;

metodologia - metodologia ustalania wysokości kwoty środków EFRROW do przyznania pomocy w złotych;

regulamin naboru wniosków - regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;

rozporządzenie 2021/2116 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013;

rozporządzenie 2022/127 - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro;

ustawa PS WPR - ustawa z dnia o planie strategicznym dla wspólnej polityki rolnej;

wnioskodawca - podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy;

wytyczne dotyczące podziału środków - wytyczne dotyczące podziału środków EFRROW dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 na poszczególne województwa, obszary wsparcia lub moduły.

II. Wykaz skrótów

ARiMR - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

EFRROW- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

JST- Jednostki Samorządu Terytorialnego;

KE- Komisja Europejska;

PS WPR - Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;

SW - Samorząd Województwa;

UE - Unia Europejska.

III. Informacje ogólne

Niniejsze wytyczne dotyczą interwencji PS WPR w ramach II filaru WPR przygotowane zostały w celu właściwego ustalania wysokości kwoty środków EFRROW w złotych do przyznania pomocy w ramach interwencji PS WPR.

IV. Struktura budżetu PS WPR

Budżety na poszczególne interwencje na rzecz rozwoju obszarów wiejskich (II filar) są określone w PS WPR w tabeli finansowej (rozdział nr 6.2).

W ramach każdej z interwencji wskazane są kwoty środków publicznych ogółem oraz środków unijnych (EFRROW).

Zaprezentowany podział na lata ma charakter indykatywny i prezentuje jedynie oczekiwany poziom płatności, nie jest on podstawą do rozliczeń deklarowanych do KE wydatków, aczkolwiek budżety w ogólnej tabeli finansowej (rozdział 6.1) PS WPR prezentowane w podziale na lata służą do monitorowania i rozliczania z realizacji zasady n+2.

V. Poziom finansowania

Relacja kwoty środków EFRROW do środków publicznych ogółem stanowi dla każdej interwencji jej poziom finansowania ze środków EFRROW.

Poziom ten może być jednolity albo uśredniony i wynosi:

- JEDNOLITY POZIOM:

80% - Zobowiązania związane ze środowiskiem, klimatem i inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania (I.8.1 – I.8.8), Zalesianie gruntów rolnych (I.10.11), Tworzenie zadrzewień śródpolnych (I.10.12), Zakładanie systemów rolno-leśnych (I.10.13), Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych (I.10.14), Zobowiązania zalesieniowe z PROW 2004-2006, PROW 2007-2013, PROW 2014-2020 (I.8.10), Zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne wdrażane w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020. Pakiet 4.Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 (I.8.9.1), Zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne wdrażane w ramach Działania rolno-środowiskowo-

klimatycznego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020). Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 (I.8.9.2), Zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne wdrażane w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020). Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone (I.8.9.3);

65% - Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (I.9);

55% - Leader/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) (I.13.1)

- UŚREDNIONY POZIOM (**55%**) w następujących interwencjach:

I 8.11 - Rolnictwo ekologiczne;

I.10.1.1 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność;

I.10.1.2 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (Instrumenty finansowe);

I.10.2 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej;

I.10.3 - Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF;

I.10.4 - Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu;

I.10.5 - Rozwój małych gospodarstw;

I.10.6.1- Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości - w gospodarstwie;

I.10.6.2 - Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (Instrumenty finansowe) - w gospodarstwie;

I.10.7.1 - Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości - poza gospodarstwem;

I.10.7.2 - Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (Instrumenty finansowe) - poza gospodarstwem;

I.10.8 - Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym;

I.10.9 - Rozwój usług na rzecz rolnictwa i leśnictwa (Instrumenty finansowe);

I.10.10 - Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi;

I.10.15 - Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń;

I.11 - Premie dla młodych rolników;

I.12.1 - Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich;

I.12.2 - Dofinansowanie Funduszy Wzajemnościowych;

I.13.2 - Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych;

I.13.3 - Promowanie, informowanie i marketing dotyczący żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności;

I.13.4 - Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności;

I.13.5 - Współpraca Grup Operacyjnych EPI;

I.13.6 - Zobowiązania dla beneficjentów działania 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów PROW 2014–2020, realizowane w ramach interwencji I 13.2. Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych;

I.13.7 - Zobowiązania dla beneficjentów poddziałania 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości PROW 2014–2020, realizowane w ramach interwencji I 13.4 Wsparcie uczestników unijnych i krajowych systemów jakości żywności;

I.14.1 - Doskonalenie zawodowe rolników;

I.14.2 - Kompleksowe doradztwo rolnicze;

I.14.3 - Doskonalenie zawodowe kadr doradczych;

I.14.4 - Wsparcie gospodarstw demonstracyjnych.

VI. Kategorie regionów

W UE rozróżnia się następujące kategorie regionów:

- regiony słabiej rozwinięte, w których PKB na mieszkańca jest niższy niż 75% średniego PKB UE-27,
- regiony w okresie przejściowym, w których PKB na mieszkańca wynosi między 75% a 100% średniego PKB UE-27,

- regiony lepiej rozwinięte, w których PKB na mieszkańca jest wyższy niż 100% średniego PKB UE-27.

Zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2018 r., rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 21 listopada 2016 r. zmieniającym załączniki do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) wprowadzone zostały zmiany do klasyfikacji jednostek terytorialnych w celu umożliwienia gromadzenia, zestawiania i rozpowszechniania zharmonizowanych statystyk regionalnych w Unii. Rozporządzenie jest rezultatem kolejnej rundy rewizji wspólnej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych NUTS (tzw. rewizja NUTS 2016).

W odniesieniu do podziału statystycznego Polski, wprowadzone zostały zmiany w podziałach wszystkich poziomów. Na poziomie NUTS 2 województwo mazowieckie, stanowiące dotychczas jedną jednostkę statystyczną tego poziomu, zostało podzielone na dwie jednostki statystyczne:

- **region warszawski stołeczny**, który obejmuje Warszawę wraz z dziewięcioma powiatami: legionowskim, mińskim, nowodworskim, otwockim, wołomińskim, grodziskim, piaseczyńskim, pruszkowskim i warszawskim zachodnim,
- **region mazowiecki regionalny**, który obejmuje pozostałą część województwa mazowieckiego.

W wyniku podziału województwa mazowieckiego, liczba jednostek poziomu NUTS 2 w Polsce wzrosła z szesnastu do siedemnastu.

W konsekwencji, w Polsce wyróżniamy:

- jeden region lepiej rozwinięty (region warszawski stołeczny),
- 2 regiony w okresie przejściowym (woj. wielkopolskie i dolnośląskie),
- 14 regionów słabiej rozwiniętych (pozostałe województwa).

VII. Kategorie regionów

W przypadku interwencji z JEDNOLITYM POZIOMEM finansowania ma on zastosowanie dla wszystkich regionów.

W przypadku regionów z UŚREDNIONYM POZIOMEM finansowania wynosi on:

- 55,32% w regionach słabiej rozwiniętych (13 województw oraz region mazowiecki regionalny) oraz regionach przejściowych (województwa dolnośląskie i wielkopolskie)
- 43% w regionach rozwiniętych – (region **warszawski stołeczny obejmujący Warszawę wraz z sąsiednimi powiatami**. W województwie mazowieckim występują zatem dwa regiony.

W PS WPR nie dokonuje się podziału na regiony, a informacje tam prezentowane odzwierciedlają jedynie spodziewane zainteresowanie wnioskodawców, w oparciu o doświadczenia z dotychczas realizowanych programów finansowanych z EFRROW.

VIII. Ustalanie wysokości kwoty środków do przyznania pomocy w złotych

Do określania wysokości kwoty środków do przyznawania pomocy ma zastosowanie **metodologia** (załącznik 1).

Jeśli nie określono kwoty środków EFRROW w **wytycznej dotyczące podziału środków**, punktem odniesienia są kwoty środków EFRROW określone w PS WPR.

Kwota środków EFRROW z PS WPR albo z **wytycznej dotyczące podziału środków** jest uzupełniana wymaganym współfinansowaniem krajowym w wysokości zgodnej z przyjętym dla danej interwencji/regionu poziomem finansowania, z tym że jeżeli nabór dotyczy tylko JST

- z wyłączeniem interwencji Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym
- to % wymaganego współfinansowania krajowego pomniejszany jest o 25 punktów procentowych.

Wytyczna dotyczące podziału środków może w stosownych przypadkach wyznaczać kwotę środków do przyznania pomocy odrębnie - na poziomie bardziej szczegółowym niż interwencja, niemniej jednak **metodologia** liczenia we wszystkich przypadkach jest taka sama.

IX. Ustalanie kwoty na nabór

Nie dotyczy SW, dotyczy interwencji realizowanych przez ARiMR

Kwota przeznaczona na przyznanie pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, która zostanie określona w regulaminie naboru tych wniosków, a także zmiana wysokości tej kwoty, podlega uzgodnieniu i akceptacji przez instytucję zarządzającą PS WPR.

X. Ustalanie przyporządkowania wydatków do poszczególnych regionów w ramach interwencji

Na potrzeby przygotowania deklaracji wydatków do KE, ze względu na różne kategorie regionów występujące w PS WPR oraz różny poziom współfinansowania EFRROW w poszczególnych kategoriach regionów, w ramach interwencji II filaru PS WPR, ustala się następujący sposób przyporządkowania wydatków do poszczególnych regionów w ramach interwencji PS WPR.

- PRZYPORZĄDKOWANIE NA PODSTAWIE MIEJSCA REALIZACJI OPERACJI – DLA INTERWENCJI:

I.10.1.1 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność;

I.10.2 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej;

I.10.3 - Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF;

I.10.4 - Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu;

I.10.5 - Rozwój małych gospodarstw;

I.10.6.1 - Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości – w gospodarstwie;

I.10.7.1 - Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości - poza gospodarstwem;

I.10.8 - Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowych;

I.10.10 - Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi;

I.10.15 - Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń;

I.11 - Premie dla młodych rolników.

- PRZYPORZĄDKOWANIE NA PODSTAWIE SIEDZIBY WNIOSKODAWCY /BENEFICJENTA - DLA INTERWENCJI:

- I.8.1 - Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000;
- I.8.2 - Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000;
- I.8.3 - Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000;
- I.8.4 - Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych;
- I.8.5 - Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie;
- I.8.6 - Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
- I.8.7 - Bioróżnorodność na gruntach ornych;
- I.8.8 - Premie z tytułu zalesień i zadrzewień oraz systemów rolno-leśnych;
- I.8.9.1 - Zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne wdrażane w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020. Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000;
- I.8.9.2 - Zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne wdrażane w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020). Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000;
- I.8.9.3 - Zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne wdrażane w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020). Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone;
- I.8.10 - Zobowiązania zalesieniowe z PROW 2004-2006, PROW 2007-2013, PROW 2014-2020;
- I. 8.11 - Rolnictwo ekologiczne;
- I.9 - Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW);
- I.10.11 - Zalesianie gruntów rolnych;
- I.10.12 - Tworzenie zadrzewień śródpolnych;
- I.10.13 - Zakładanie systemów rolno leśnych;

- I.10.14 - Zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych;
 - I.12.1 - Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich;
 - I.12.2 - Dofinansowanie Funduszy Wzajemnościowych;
 - I.13.1 - LEADER/Rozwój lokalny kierowany przez społeczność;
 - I.13.2 - Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych;
 - I.13.3 - Promowanie, informowanie i marketing dotyczący żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności;
 - I.13.4 - Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności;
 - I.13.6 - Zobowiązania dla beneficjentów działania 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów PROW 2014-2020, realizowane w ramach interwencji I.13.2 Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych;
 - I.13.7 - Zobowiązania dla beneficjentów poddziałania 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości PROW 2014-2020, realizowane w ramach interwencji I.13.4 Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności;
 - I.14.1 - Doskonalenie zawodowe rolników;
 - I.14.2 - Kompleksowe doradztwo rolnicze;
 - I.14.3 - Doskonalenie zawodowe kadr doradczych;
 - I.14.4 - Wsparcie gospodarstw demonstracyjnych (Moduł 1 Transfer wiedzy w oparciu o demonstracje).
- PRZYPORZĄDKOWANIE NA PODSTAWIE SIEDZIBY LIDERA OPERACJI – DLA INTERWENCJI:
- I.13.5 - Współpraca Grup Operacyjnych EPI.
- PRZYPORZĄDKOWANIE NA PODSTAWIE SIEDZIBY SIECI GOSPODARSTW DEMONSTRACYJNYCH – DLA INTERWENCJI:
- I.14.4 - Wsparcie gospodarstw demonstracyjnych (Moduł 2 Wzmocnienie bazy gospodarstw demonstracyjnych).
- W PRZYPADKU INTERWENCJI:
- I.10.1.2, Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (Instrumenty finansowe);

I.10.6.2, Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (Instrumenty finansowe) - w gospodarstwie

I.10.7.2 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (Instrumenty finansowe) - poza gospodarstwem

I.10.9. Rozwój usług na rzecz rolnictwa i leśnictwa (Instrumenty finansowe)

przyporządkowanie odbywa się na podstawie indykatywnego podziału alokacji na regiony w wysokości: 2% dla regionów lepiej rozwiniętych, 15% dla regionów przejściowych oraz 83% dla regionów słabiej rozwiniętych. Wg ww. udziałów następować będzie także deklarowanie wydatków do KE. Takie uproszczenie związane jest z faktem, że jedynym beneficjentem w ramach tych interwencji jest Bank Gospodarstwa Krajowego, więc przyporządkowanie na podstawie siedziby beneficjenta skutkowałoby przypisaniem wszystkich wydatków do regionu warszawskiego stołecznego, a wobec faktu, że beneficjentami ostatecznymi w/w interwencji są rolnicy i przedsiębiorcy z całego kraju nie byłoby to rozwiązanie odzwierciedlające faktyczne, czy nawet przybliżone przestrzenne rozmieszczenie wsparcia.

Załącznik 1

METODOLOGIA USTALANIA WYSOKOŚCI KWOTY ŚRODKÓW EFRROW DO PRYZNANIA POMOCY W ZŁOTYCH

Kwotę środków **EFRROW** w złotych pozostających do przyznania pomocy ustala się przy zastosowaniu następującego algorytmu:

$$L=(A-ZP+O)*K-P$$

gdzie:

L – kwota środków **EFRROW** w złotych pozostająca do zakontraktowania

A – alokacja **EFRROW** w euro określona w PS WPR lub w **wytycznej dotyczące podziału środków**,

ZP – zrealizowane płatności **EFRROW** w złotych, przeliczone na euro zgodnie z art. 12 ust 2 rozporządzenia nr 2022/127,

O – środki **EFRROW** odzyskane od beneficjentów, o których mowa w art. 57 rozporządzenia nr 2021/2116 w złotych, przeliczone na euro zgodnie z art. 12 ust 2 rozporządzenia nr 2022/127,

K – kurs euro, obowiązujący na dzień określania wysokości kwoty środków **EFRROW** do przyznania pomocy, ustalony zgodnie art. 12 ust. 2 rozporządzenia nr 2022/127,

P – kwota pozostałych do wypłaty środków **EFROW** wynikająca z wartości aktualnie zaciągniętych wobec beneficjentów zobowiązań określona w złotych.